

Inleiding

1. Onlangs is een aanpassing voorgesteld van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met een nieuwe opzet van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake risico's zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. De ARIE-regeling is gericht op bescherming van werknemers tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven die onder de grenswaarden van het Brzo 2015 blijven.
2. Het VHCP (Verbond van Handelaren in Chemische Producten) wil middels deze reactie zijn zienswijze geven op de voorgestelde wijziging. Het VHCP behartigt de belangen van Nederlandse bedrijven die zich bezighouden met de handel en distributie van chemische producten. Het VHCP spant zich in voor het vergroten van de veiligheid voor mens en milieu. Het VHCP verwelkomt een vereenvoudiging van de ARIE-regeling, maar heeft nog een aantal bezwaren op de voorgestelde wijziging.

Aanwijssystematiek: harmoniseren met CLP

3. In de huidige ARIE-regeling worden stoffen ingedeeld in vier categorieën stoffen gebaseerd op ARIE-criteria, en dus niet op de algemene CLP-criteria. Dit compliceert de indeling. Daarom wordt een nieuwe indelingssystematiek voorgesteld op basis van CLP-categorieën. Daarbij wordt gekeken naar de intrinsieke eigenschappen van een stof (de CLP-indeling), in combinatie met een drempelwaarde. Als drempelwaarde wordt steeds uitgegaan van 30% van de drempelwaarden voor lagedrempelinrichtingen van het Brzo 2015.
4. De lijst met deze stoffen wordt vastgesteld per ministeriële regeling. ARIE ziet op het risico voor werknemers. Naast de Brzo-categorieën wordt een aantal categorieën toegevoegd:
 - a. Huidcorrosie/-irritatie, categorie 1A, 1B en 1C, vanaf 15 ton
 - b. Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels, categorie 1 en 2, vanaf 15 ton
 - c. Stoffen en mengsels met gevaaraanduiding EUH001 (in droge toestand ontplofbaar), vanaf 15 ton
 - d. Overige ontvlambare vloeistoffen (B1) met een vlammpunt > 60 °C, die bij een temperatuur hoger dan hun vlammpunt worden gehouden, vanaf 3 ton
5. Bij het bepalen of de grenswaarden worden gehaald wordt onder de nieuwe regels niet alleen gekeken naar de gevaarlijke stoffen die feitelijk fysiek aanwezig zijn, maar ook naar de stoffen die aanwezig kunnen zijn, of kunnen ontstaan door een chemische reactie bij verlies van controle. Het VHCP is van mening dat deze regel te veel onzekerheid schept en dat bij het bepalen of de grenswaarden worden gehaald alleen gekeken moet worden naar de feitelijk fysieke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.
6. Daarnaast zal door de voorgestelde lage drempelwaarde de ARIE-regeling op meer bedrijven van toepassing zijn. Dit betreffen veelal bedrijven met relatief kleine hoeveelheden (gevaarlijke) stoffen. De risico's bij deze bedrijven zijn dan ook aanzienlijk kleiner. Overwogen zou moeten worden om de drempelwaarde te verhogen. Daarnaast worden in het voorstel de stofcategorieën uitgebreid, o.a. met de categorie corrosieve stoffen. Daarmee gaat deze regeling verder dan Seveso/Brzo regels. Het is onvoldoende onderbouwd dat de uitbreiding in het voorstel ook daadwerkelijk leidt tot het doel van de regeling: het beschermen van werkenden tegen risico's bij een mogelijk zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen.

Uitbreiding door aansluiting van de ARIE-regeling op het Brzo 2015

7. Naar verwachting vallen er door de nieuwe aanwijssystematiek circa 400 Brzo-bedrijven en circa 400 ARIE-bedrijven onder de regeling. Voor de meeste Brzo-bedrijven zal gelden dat zij straks weliswaar onder de ARIE-regeling vallen, maar dat voor de meeste voorschriften wordt aangenomen dat zij daar al aan voldoen. Zo werken Brzo-bedrijven met de lijst van gevaarlijke stoffen uit de Seveso-richtlijn. Toch volgen er uit de ARIE-regeling aanvullende regels. Zo moeten lagedrempelinrichtingen straks scenario's en een intern noodplan opstellen. Om regels voor Brzo-bedrijven overzichtelijk en werkbaar te houden moet worden overwogen Brzo-bedrijven niet onder de ARIE-regeling te brengen. Dit zou de regels voor deze bedrijven veel overzichtelijker maken.

Administratieve lasten

8. Net zoals nu moeten ARIE-bedrijven een algemene melding doen bij I-SZW over hun werkzaamheden. De onderdelen van deze melding worden aangescherpt en uitgebreid. Zo moet straks ook de CLP-classificatie van de stoffen worden gemeld. Daarnaast moet een lijst met de hoeveelheden, aard en fysische vorm van de gevaarlijke stoffen worden aangeleverd. Ook moet informatie worden gegeven over de onmiddellijke omgeving van het bedrijf of de inrichting en de factoren die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken.
9. Er moet een directe melding worden gedaan bij I-SZW wanneer er een zwaar ongeval is opgetreden in het bedrijf. Bij de melding moet o.a. worden toegelicht welke gevolgen werknemers op lange en korte termijn kunnen ondervinden. Tevens moet worden gespecificeerd welke maatregelen zijn getroffen en wat de materiele schade is. Bij iedere *loss of containment* van een gevaarlijke stof, wordt verwacht dat deze informatie wordt aangeleverd. Onduidelijk is wat er moet worden gedaan als die informatie nog niet direct beschikbaar is.
10. In de consultatie wordt aangegeven dat de nieuwe verplichtingen leiden tot beperkte administratieve lasten. Voor het kennisnemen van de nieuwe verplichtingen wordt 2,5 uur per bedrijf berekend. Voor de nieuwe ARIE-plichtige bedrijven komen daar incidenteel 2 uur deskundig advies bij. Structurele handelingen worden geschat op 10 uur per bedrijf. Dat strookt niet met de verplichtingen die hiervoor uiteen zijn gezet. Naast het feit dat er nieuwe bedrijven onder de ARIE-regeling gaan vallen, zullen ook de lasten voor bestaande ARIE-verplichte bedrijven veel groter worden.

Tot slot

11. Ondanks dat de ARIE-regeling een nationale kop is, stelt de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toch voor deze te behouden. De ARIE is echter geen Europese verplichting. Met de aanscherping van deze regeling kan daarom het Europees *level playing field* mogelijk worden verstoord.
12. Zoals hiervoor toegelicht heeft het VHCP vooral bezwaren tegen de voorgestelde aanwijssystematiek, aansluiting op het Brzo en de administratieve lasten. Het VHCP zou het op prijs stellen om voor de inwerkingtreding van de voorgestelde regeling te worden geconsulteerd, zodat werkbaarheid en het behartigen van het doel van de ARIE-regeling zoveel mogelijk kan worden geborgd.